

EL DOCENT A ESCENA **d'Àngel Amazares**

La docència és pur teatre i nosaltres, els docents, som els seus actors i actrius. Sí hagués substituït "docència" per "vida", hauria estat una frase literal de Shakespeare (S. XVI), però, en aquest cas és el resultat d'anys d'experiència compartint docència i teatre que m'ha dut a la conclusió que aquestes dues disciplines comparteixen fonaments.

Per començar, diré que el nostre **espai docent**, sigui presencial, en línia o híbrid, és un **escenari** en tot el sentit de la paraula, on l'atrezzo, l'espai i l'escenografia ajuden que el nostre missatge, en harmonia amb la nostra personalitat docent, aconseguixi seduir i enganxar el nostre públic: l'alumne.

Un actor o una actriu fa servir la seva **presència escènica** per poder captivar i atraure l'atenció bellugant-se amb naturalitat per l'espai escènic, amb coherència amb els objectes que l'envolten. El docent també fa ús de la seva presència escènica per poder desenvolupar amb èxit la seva tasca d'**ensenyar**.

Segons els clàssics romans, **ensenyar**, procedent del mot llatí *ducere*, significa "guiar, conduir, encaminar". Tant el teatre com la docència comparteixen aquesta mateixa definició. Cal dir que alguns docents avui dia, encara creuen oportú donar la seva matèria als alumnes feta i pastada; però oferint l'univers complet amb detalls perden l'oportunitat que l'alumne participi activament construint els seus propis relats i les seves associacions.

Per poder avançar en aquest **ensenyament participatiu** es fa indispensable recórrer a un altre concepte teatral: **la quarta paret**. En teatre definim la **quarta paret** com aquella barrera fictícia entre l'escena i el públic. En aquest cas, el docent necessita sempre trencar aquesta frontera per poder

empatitzar amb la seva matèria docent. Les obres de Shakespeare, com altres clàssics, perduren en el temps perquè tenen un element que les fan imbatibles: **empatitzen** amb el públic i es **contextualitzen**. Són capaces d'adaptar-se als nous temps perquè el seu públic, fins i tot avui dia, s'hi identifica. En aquest cas el docent ha de saber empatitzar amb la seva matèria i contextualitzar-la, sempre que li sigui possible per fer-la propera als seus alumnes. Si un matemàtic docent només defineix què és un logaritme però no explica, per exemple, que pot servir per esbrinar l'edat d'un fòssil de dinosaure, perd l'oportunitat d'estimular encara més el seu públic, àvid de curiositat i sorpresa.

I és aquí on arribem al concepte d'**espectacle**: el teatre ha de ser-ho, però, i la docència? En una de les seves possibles definicions al diccionari trobem que *espectacle* “és una acció o cosa que crida l'atenció i causa admiració”. I jo em pregunto si l'acció d'ensenyar no és també un acte capaç d'atraure l'atenció i moure l'ànim proporcionant gratificació a la ment i al cos a través del coneixement?

Alguns hem tingut la sort d'enamorar-nos de la forma en què aquell professor o professora de “mates” que, entusiasta, cuidava la seva posada en escena però trencava l'estètica del context, fugint dels arcaics procediments d'ensenyança, i que ens feia emocionar endinsant-nos en l'espectacle dels nombres. I és que l'**entusiasme** implica alegria, interès i ganes de fer coses. És una exaltació de l'ànim contagiosa i necessària per sustentar qualsevol procés docent i creatiu.

Altres conceptes teatrals, com la improvisació, el llenguatge gestual, la capacitat d'escolta, sense dubte són eines i habilitats que el docent pot desenvolupar per fer més dinàmiques i atractives les seves sessions docents, enriquint i actualitzant dia a dia el seu escenari. I és que el teatre i la docència fan una equació perfecta que els fan necessaris i irrenunciables per a qualsevol societat que vulgui descobrir, entendre i comprendre millor d'una manera amena, participativa i seductora tot allò que l'envolta.